

450 lat
UNII
LUBELSKIEJ

INFORMACJA PRASOWA

Lublin, 8 maja 2019 r.

Kongres Dwóch Unii. Debaty o Polsce i Europie

W dniach 13-15 maja Lublin stanie się centrum debaty społecznej, politycznej i samorządowej. Na odbywającym się wtedy Kongresie Dwóch Unii spotkają się intelektualiści oraz naukowcy, polscy i europejscy. Wraz z dziennikarzami, politykami i dyplomatami debatować będą nad przyszłością Unii Europejskiej. Fundamentem rozmów stanie się zawarta 450 lat temu Unia Lubelska.

– Kongres Dwóch Unii będzie spotkaniem intelektualistów i polityków, biorących udział w kształtowaniu obrazu współczesnej Europy. Warto wspólnie zastanowić się nad przyszłością i wyzwaniem Unii Europejskiej tu w Lublinie, mieście polskim i europejskim. Doskonałym kontekstem do myślenia o przyszłości jest unia zawarta 450 lat temu w Lublinie, która stanowi ważne dziedzictwo europejskie i może być prototypem w budowaniu federacji państw i społeczeństw obywatelskich – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

W 2019 roku przypada 15. rocznica wejścia Polski do Unii Europejskiej oraz 450. rocznica zawarcia Unii Lubelskiej. Miasto Lublin przypomina wyjątkowy charakter wydarzeń z 1569 r., świętując ten rok pod hasłem „Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej”. Nawiązując w ten sposób do słów św. Jana Pawła II pokazuje, jak z dziedzictwa i doświadczeń Unii Lubelskiej czerpać i budować przyszłość Unii Europejskiej. W dniach 13-15 maja 2019 r. odbędą się debaty, wykłady, konferencje i spotkania dedykowane tym wydarzeniom. Swoją obecność potwierdzili eksperci zajmujący się tematyką Unii Lubelskiej oraz badacze historii Europy – między innymi prof. Robert Frost.

Kongres rozpocznie się panelem pt. **„Polityka zagraniczna. Czy Rzeczpospolita Obojga narodów jest obciążeniem, czy zobowiązaniem”**. Poza 450-leciem Unii Lubelskiej w roku 2019 obchodzimy także 30. rocznicę okrągłego stołu. Dyskusja, nawiązując do symboliki tych dwóch wydarzeń, będzie pretekstem do szczerzej rozmowy i poszukiwania porozumienia pomiędzy różnymi wizjami polityki zagranicznej. Debatę poprowadzi dziennikarz „Gazety Wyborczej” Paweł Wroński, autor wywiadu z prof. Jerzym Kłoczowskim *O Unii Lubelskiej i Unii Europejskiej* (1998). Panel jest przygotowywany we współpracy z „Gazetą Wyborczą”.

14 maja rozpocznie się Sesja Europejskiego Znak Dziedzictwa „Święto dwóch unii – od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej”, na którą zaproszeni zostali profesorowie historycy z Polski, Litwy, Białorusi, Ukrainy, Wielkiej Brytanii oraz przedstawiciele 38 depozytariuszy Znak Dziedzictwa Europejskiego z całej Europy. Drugi dzień Kongresu poświęcony będzie historii podpisania unii, analizie uwarunkowań i podstaw zawarcia Unii Lubelskiej, przyjętych zasad, jej skutków oraz trwałości. Wydarzenie zostało przygotowane przez Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków.

15 maja odbędą się dwie sesje naukowe. Pierwsza odbędzie się konferencja „Wspólnotowość i samorządność” organizowana przez Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Wezmą w niej udział politolodzy i politycy. Konferencja będzie się składać z sesji „Europa w brutalnym świecie”, „Oblicza intelektualne Europy Środkowej

i Wschodniej” oraz „Samorządowe tradycje dwóch Unii”. Po sesjach odbędzie się dyskusja na temat historii samorządów w Polsce i na Litwie oraz przekształceń samorządów w państwach Europy Środkowej i Wschodniej. Uczestnicy zastanowią się nad obecną kondycją i problemami wspólnoty.

Tego samego dnia (15 maja) o godz. 15:00 rozpocznie się sesja „**Lublin z czasów Unii Lubelskiej**” W programie przewidziano wystąpienia, które na podstawie badań konserwatorskich, architektonicznych i archeologicznych pokazują gotycką przeszłość wielu zabytków lubelskich w tym m. in. kościołów klasztornych oo. bernardynów, dominikanów, ss. Brygidek oraz pierwszego parafialnego kościoła Lublina p.w. św. Michała. Sesja będzie także okazją do zaprezentowania malarskiego przedstawienia architektury Lublina (świeckiej i sakralnej) z końca XVI wieku, znajdującej się w kamienicy przy Rynku 8 i zagospodarowania obecnej ulicy Krakowskie Przedmieście w okresie średniowiecza. Sesja została zorganizowana przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i Lubelski Oddział Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków.

Na wszystkie wydarzenia wstęp jest wolny.

Organizatorzy:

Miasto Lublin, Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków w Lublinie, Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków

Partnerzy:

Centrum Kultury w Lublinie, Klasztor oo. Dominikanów w Lublinie, Muzeum Lubelskie w Lublinie, Archiwum Główne Akt Dawnych, Gazeta Wyborcza w Lublinie

Patronat: Archiwa Państwowe

Patronat medialny: Onet.pl

PROGRAM KONGRESU DWÓCH UNII

13 maja

17:00 | Otwarcie Kongresu

Miejsce: Centrum Kultury w Lublinie, ul. Peowiaków 12

Wykład inauguracyjny: Unia Lubelska - narodziny i współczesność Europy Środkowo-Wschodniej | prof. Mirosław Filipowicz - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Debata: *Polityka zagraniczna. Rzeczpospolita Obojga Narodów jest obciążeniem czy zobowiązaniem?*

Paneliści:

dr Marcin Kędzierski (główny ekspert Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego),
prof. UMCS Waldemar Paruch (Centrum Analiz Strategicznych w Kancelarii Premiera RP, UMCS)
Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz (Ambasador Polski w Federacji Rosyjskiej w latach 2014-2016)
Bartłomiej Sienkiewicz (Minister Spraw Wewnętrznych w latach 2013-2014)

Moderator: Paweł Wroński, dziennikarz „Gazety Wyborczej”

14 maja

8:30 | „Święto dwóch unii – od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej” - Sesja Europejskiego Znak Dziejstwa

Miejsce: Centrum Kultury w Lublinie, ul. Peowiaków 12,

Organizator: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków

Wykłady inauguracyjne:

9:15 „Unia Lubelska w historiografii litewskiej” – Prof. Jūratė Kiaupienė – Litewski Instytut Historyczny (Wilno)

9:45 „Unia Lubelska w historiografii polskiej” – Prof. Ryszard Szczygieł – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (Lublin)

10:15 „Unia Lubelska: Wczoraj, Dzisiaj, Jutro” – Prof. Robert Frost – Uniwersytet w Aberdeen (Aberdeen)

Moderator: prof. Krzysztof Pietkiewicz – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

11:15-13:00 - I panel historyczny

Paneliści:

doc. Natalia Biłous – Uniwersytet Narodowy „Akademia Kijowsko-Mohylańska (Kijów)

doc. Hienadz Sahanovich – Europejski Uniwersytet Humanistyczny w Wilnie, Uniwersytet Warszawski

prof. Marek Ferenc – Uniwersytet Jagielloński

prof. Andrzej Zakrzewski – Uniwersytet Warszawski

prof. Zigmundas Kiaupa – Uniwersytet Wileński

Moderator: prof. Krzysztof Pietkiewicz – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

II panel historyczny:

Dziedzictwo Kulturowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Dziedzictwo, które jednoczy czy dzieli?

14:00-14:20 - Wprowadzenie: „Wielokulturowość – wartość czy wektor współczesności?” Prof. Iwona Hofman – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (Lublin)

14:20-14:40 - „Kłopotliwe Wielkie Księstwo Litewskie: wojny pamięci i zapomnienia” dr Kristina Sabaliauskaitė, historyk sztuki, pisarka (Wilno-Londyn)

Moderator: Katarzyna Janowska – onet.pl

Paneliści:

JE Eduardas Borisovas – Ambasador Republiki Litewskiej w Rzeczypospolitej Polskiej

dr Kristina Sabaliauskaitė, historyk sztuki, pisarka (Wilno-Londyn)

Krzysztof Hetman – poseł do Parlamentu Europejskiego

prof. Dariusz Chemperek – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (Lublin)

Stasys Eidrigėvičius – artysta malarz

Znak Dziedzictwa Europejskiego – Wizyta studyjna

16:30 - Przejście barwnego korowodu Fundacji Belriguardo, początek korowodu pod pomnikiem Unii Lubelskiej

15 maja

8:30-10:45 | Spotkanie depozytariuszy Znak Dziedzictwa Europejskiego (wydarzenie zamknięte)

Miejsce: Lublin, Centrum Kultury - Oratorium / ul. Peowiaków 12

10:00 | Konferencja „Wspólnotowość i samorządność”

Miejsce: Trybunał Koronny w Lublinie, ul. Rynek 1 oraz Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, plac Litewski 3,

Organizator: Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie

10:00-11:30 | Debata „Europa w Brutalnym Świecie” | Trybunał Koronny

Prelegenci:

prof. Didier Francfort (Uniwersytet w Nancy), Jerzy Kuczkiewicz („Le Soir”), prof. dr hab. Iwona Hofman (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej), dr Jolanta Kurska (Fundacja im. Bronisława Geremka), ks. prof. Alfred Wierzbicki (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)

9:30-11:30 | Debata przy współudziale Instytutu Europy Środkowej „Oblicza intelektualne Europy Środkowej i Wschodniej” | Wydział Politologii (aula im. Ignacego Daszyńskiego)

Moderatorzy:

dr hab. Beata Surmacz, prof. UMCS, dyrektor Instytutu Europy Środkowej w Lublinie

prof. KUL Tomasz Stępniewski, Instytut Europy Środkowej w Lublinie

12:00-13:30 | „Samorządowe tradycje Europy dwóch unii” | Wydział Politologii (aula im. Ignacego Daszyńskiego)

Moderator: prof. dr hab. Stanisław Michałowski -Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
„Samorząd szlachecki od XVI do XVIII wieku w Rzeczypospolitej” - prof. dr hab. Henryk Gmiterek, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
„Samorząd miejski w Rzeczypospolitej Obojga Narodów” - prof. dr hab. Ryszard Szczygieł, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
„Samorząd terytorialny w Europie Zachodniej” - dr Katarzyna Radzik-Maruszak, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
„Rola samorządu terytorialnego w transformacji ustrojowej państw Europy Środkowej i Wschodniej” - prof. dr hab. Jacek Wojnicki, Uniwersytet Warszawski

15:00 | „Lublin z czasów Unii Lubelskiej”

Miejsce: Trybunał Koronny w Lublinie,

Organizator: Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków

15:00-15:10 - dr Dariusz Kopciowski – Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków

15:10-15:35 - dr Andrzej Frejlich, Jagiellońska kaplica Trójcy Świętej pomiędzy średniowieczem a nowożytnością - Muzeum Lubelskie

15:35-16:00 - dr hab. Irena Rolska prof. KUL, Malarskie przedstawienie gotyckiego Lublina w kamienicy Lubomelskich - Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

16:00-16:25 - Krzysztof Mucha, Gotycka przeszłość fary św. Michała w Lublinie – Servodata Elektronik

16:25-16:50 - dr Krzysztof Janus, Kościół bernardynów w Lublinie przed 1569 rokiem. Synteza wyników badań – Politechnika Lubelska

17:10-17:35 - Barbara Stolarz, Późnogotycki wystrój malarski bazyliki oo dominikanów w kontekście nowych odkryć – Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie

17:35-18:00 - dr Rafał Niedźwiadek, Obszar Krakowskiego Przedmieścia w okresie średniowiecza - archeolog

18:00-18:25 - dr Dariusz Kopciowski, Jagiellońska fundacja świątyni brygidów i brygidek lubelskich - Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków